

Raadsvoorstel

Tabel registratiegegevens

Registratienummer	25.0005605
Zaaknummer	Z25001194
Datum oordeelsvormende raadsvergadering	26 juni 2025
Datum besluitvormende raadsvergadering	10 juli 2025
Van afdeling	Zorg & Welzijn
Onderwerp	Integraal huisvestingsplan 2025-2040 gemeente Opmeer
Portefeuillehouder	wethouder R.W. Tesselaar

Samenvatting

Door het vaststellen van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) voldoen we tijdig aan de wetwijziging onderwijshuisvesting die waarschijnlijk 1 januari 2026 in werking treedt. Het IHP is een gezamenlijk visie van schoolbesturen, kinderopvang en gemeente op de ontwikkeling en huisvesting van onderwijs. Dit geeft een duidelijke richting aan voor de komende 16 jaar.

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2026 treedt er een wetwijziging op aangaande de onderwijshuisvesting. Met deze wetgeving komt er een verplichting voor gemeenten om een Integraal Huisvestingsplan (IHP) op te stellen. In het licht van deze ontwikkelingen heeft de gemeente Opmeer in samenspraak met de schoolbesturen een IHP opgesteld met de volgende doelstellingen:

Raadsvoorstel

- Een plan opstellen voor het realiseren van toekomstbestendige en duurzame huisvesting voor onderwijsvoorzieningen.
- Gezamenlijk komen tot een integrale benadering van onderwijshuisvesting, rekening houdend met visie, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, ruimte en financiën.
- Oog hebben voor de leefbaarheid in dorpen en de rol die behoud van scholen daarin heeft.

Met het besluit te komen tot een kindcentrum in Hoogwoud en een kindcentrum in Opmeer-Spanbroek heeft de gemeente Opmeer al een grote stap gezet in het verbeteren van de onderwijshuisvesting. Scholen dragen in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid in kleine kernen. De twee kleine kernen Aartswoud en De Weere hebben beide nog een school. Voor de beide schoolbesturen is het uitgangspunt dat deze scholen in stand blijven.

Door onverwacht snelle groei van het aantal leerlingen, is er op dit moment krapte in het kindcentrum De Wereldweide in Hoogwoud. De vaststelling van de omgevingsvergunning is gebaseerd op de prognoses van februari 2022, op grond daarvan zou er een piek worden bereikt in 2040. Nu blijkt dat de piek van 301 leerlingen nu al te zijn bereikt. Het schoolgebouw heeft een capaciteit van 370 leerlingen maar dan moeten er lokalen die ingericht zijn voor andere doeleinden zoals bijvoorbeeld handvaardigheid worden opgeofferd als klaslokaal.

Daarnaast gaan de aanstaande nieuwbouwplannen in Hoogwoud-Oost invloed hebben op de groei van het aantal leerlingen in het kindcentrum. Er wordt voor gekozen om geen kleine school te bouwen in Hoogwoud-Oost maar te centreren bij het reeds bestaande Kindcentrum. Na vaststelling van het IPH moet onderzoek plaatsvinden over de verschillende scenario's. Na onderzoek moet blijken hoeveel lokalen er constructief opgebouwd kunnen worden en hoeveel uitbreiding er nog nodig is naast de school. Voor uitbreiding naast de school kan gebruik worden gemaakt van een deel van de vrijgekomen schoollocatie. Een deel van deze tender zal worden gereserveerd voor de uitbreiding van het Kindcentrum.

Voorgesteld besluit

1. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2025-2040 gemeente Opmeer vast te stellen.

Argumenten

1.1 Met dit IHP voldoen we tijdig aan de wettelijke verplichting van het opstellen hiervan.

Naar verwachting wordt op 1 januari 2026 de nieuwe wetgeving omtrent doelmatige aanpak onderwijshuisvesting in werking gesteld. Het opstellen van een IHP wordt dan een wettelijke verplichting. Met dit geactualiseerde IHP voldoen we op voorhand al aan deze wetgeving.

1.2 Investeren in toekomstbestendige schoolgebouwen

Met het Integraal Huisvestingsplan investeert de gemeente samen met de schoolbesturen in toekomstbestendige schoolgebouwen. Door te kiezen voor (duurzame) (ver)nieuwbouw en grondige renovaties van schoolgebouwen creëren we gezonde, veilige en inspirerende plekken waar kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Raadsvoorstel

1.3. Gezamenlijke visie

Het IHP legt de gezamenlijke visie op onderwijs, ontwikkeling en huisvesting vast van schoolbesturen, kinderopvang en gemeenten. Hiermee wordt de richting voor de komende jaren aangegeven.

Kanttekeningen

1.1 De plannen uit het IHP reiken verder dan de meerjarenbegroting 2025-2028.

Met het instemmen met dit voorstel spreken we de intentie uit om aan de plannen uit het IHP prioriteit te geven. Het IHP loopt tot 2040, dus ook over de jaren na de huidige meerjarenbegroting. De schoolbesturen stemmen hier bovendien hun planning en onderhoudsprogramma's op af.

1.2 De kostenramingen zijn de meest realistische prognose die we nu kunnen maken.

Het IHP is een vooruitblik voor de komende 15 jaar, gebaseerd op prijspeil, de gegevens en inzichten van dit moment. Door ontwikkelingen in de bouw, zoals kostenstijgingen en gebrek aan materiaal en/of personeel, is het lastig om solide kostenramingen en planningen te maken. Indien blijkt dat bij aanbesteding de beschikbare middelen niet toereikend zijn, vindt overleg plaats met de schoolbesturen over bezuinigingsopties. Als dit niet voldoende is, dan zal een aanvraag voor extra middelen aan de raad worden gedaan. De gemeente heeft een financiële verantwoordelijkheid voor het realiseren van de plannen.

1.3 De kosten voor tijdelijke huisvesting zijn niet meegenomen in dit IHP.

Tijdelijke huisvesting is soms noodzakelijk voor de uitvoering van de plannen. We plannen de verbouw echter zodanig dat tijdelijke huisvesting zo minimaal nodig is. Tevens zoeken we hiervoor naar gebouwen in eigendom van de gemeente zodat het zo efficiënt mogelijk kan worden ingezet. Te zijner tijd zal per project wordt gekeken hoe we onze middelen voor tijdelijke huisvesting zo goed en efficiënt mogelijk kunnen inzetten.

1.4 Afschrijven in 50 jaar moet nog worden aangepast in de nota Activiabeleid.

In het IHP wordt nu uitgegaan van een afschrijving van 50 jaar bij nieuwbouw van schoolgebouwen. Dit gebeurt in steeds meer gemeentes en is realistisch gezien de gestelde eisen aan nieuwbouw. Hiervoor moet de verordening nog worden aangepast. Als hier niet voor wordt gekozen, dan blijft de afschrijving voor nieuwbouw 40 jaar. Dit betekent hogere kapitaallasten per jaar voor een kortere termijn.

Beoogd maatschappelijk effect

Met het Integraal Huisvestingsplan investeert de gemeente samen met de schoolbesturen in toekomstbestendige schoolgebouwen. Door (ver)nieuwbouw en renovatie zorgen we voor veilige, gezonde en inspirerende leeromgevingen die passen bij het onderwijs van nu.

Goede huisvesting heeft direct effect op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen. In een prettig en duurzaam gebouw kunnen zij zich beter concentreren, voelen ze zich veiliger en halen ze meer uit hun schooltijd. Daarnaast zorgen goed ingerichte scholen voor een centrale ontmoetingsplek in de wijk.

Raadsvoorstel

Ze vormen een spil in de gemeenschap, waar kinderen, ouders en buurtbewoners elkaar ontmoeten. Door in het IHP ook aandacht te besteden aan multifunctioneel gebruik van de gebouwen, vergroten we de maatschappelijke waarde van deze investeringen.

Wettelijk kader

De Wet op het primair onderwijs (WPO) vormt het wettelijke kader waarin de verantwoordelijkheden en verplichtingen van de gemeente en schoolbesturen zijn vastgelegd.

In dit IHP sorteren we voor op het aankomende wetsvoorstel voor 'doelmatige aanpak onderwijshuisvesting'. Het wetsvoorstel bestaat uit in ieder geval de volgende onderdelen:

- De verplichting voor het vaststellen van een integraal huisvestingplan (IHP) voor gemeenten en een meerjarig onderhoudsplan (MJOP) voor schoolbesturen.
- Het deels opheffen van het investeringsverbod in het primair onderwijs.
- Het opnemen van levensduur verlengende renovatie als voorziening in de huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is

Participatie

Er zijn verschillende bilaterale gesprekken gevoerd met de schoolbesturen, de wethouder Onderwijs, beleidsambtenaren van onder meer sport, onderwijshuisvesting, wonen, duurzaamheid, financiën en juridische zaken. Daarnaast zijn er ook gezamenlijke overleggen gevoerd met betrokken partijen waaronder de schoolbesturen en wethouders.

Omdat het opstellen van het IHP een aangelegenheid tussen de schoolbesturen en de gemeente is, is de adviesraad niet betrokken bij het opstellen van het IHP.

Communicatie

De schoolbesturen en betrokken kinderopvangorganisaties worden op de hoogte gebracht van het besluit van het college en dat van de gemeenteraad.

Financiën

Met dit IHP wordt er een indicatie gegeven voor de verwachte investering (incl. BTW) voor de komende 15 jaar. De gevolgen voor de jaarlijkse kapitaallasten worden op basis van deze investeringsraming in kaart gebracht. Bij het vaststellen van dit IHP stemt de Raad in met het reserveren van middelen voor de uitvoering van het IHP voor een periode van 16 jaar. Dit zijn de investeringskosten en 5% voor bijkomende kosten en post onvoorzien. In een jaarlijkse indexering wordt conform gemeentelijke procedures voorzien. Voor verdere financiële informatie zie hoofdstuk 6 Financiën en meerjarenplanning uit het IHP. De afdeling financiën is hierbij betrokken.

Raadsvoorstel

Uitvoering

In dit IHP worden het perspectief en de hoofdlijnen voor de onderwijshuisvesting de gemeente Opmeer vastgelegd. In de komende jaren worden de uitgangspunten aan de hand van deze ontwikkelagenda uitgewerkt in de uitvoeringsplannen.

Onderwerpen voor op de ontwikkelagenda zijn:

- 2025 – 2026 Onderzoek doen naar de ontwikkelingen omtrent woningbouw Hoogwoud-Oost en nieuwe prognoses op laten stellen op basis van de 1 oktobertelling 2025. Dit met het oog op de uitbreidingsbehoefte van Kindcentrum De Wereldweide.
- 2025- 2026 Onderzoek naar het toevoegen van dorpsfuncties aan de scholen in Aartswoud en De Weere. Gereed uiterlijk medio 2026.
- Actualiseren verordening onderwijshuisvesting, nadat de modelverordening is geactualiseerd (verwachting januari 2026).
- Actualiseren van prognoses op basis van geactualiseerde inzichten woningbouw en vertaling maken van wat dit betekent voor de capaciteit voor onderwijshuisvesting.

Bijlagen

Bijlage 1: Integraal huisvestingsplan (IHP) 2025-2040 gemeente Opmeer

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op de Wet op het primair onderwijs (WPO);

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 juni 2025,

gehoord de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering van 26 juni 2025;

besluit:

1. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2025-2040 gemeente Opmeer vast te stellen.

Besloten in de raadsvergadering van 10 juli 2025.

L. Gijben
griffier

H.M. Wiersema
voorzitter